

SVEN GATZ EN DE CORSICANEN

Opgetekend door Peter Dejaegher

SNAP WHAT MINISTER?

Zes millennials en een minister
op zoek naar de toekomst
van de samenleving

 LANNOO

INHOUD

1	De Corsicanen	9
2	Naar Bavella: het avontuur begint	19
3	Stimuleren om jong te ondernemen	31
4	Naar Asinao: een verrassende wending	45
5	Altochtone dromen in onze westerse wereld	61
6	Naar Croci: de 4x4 brengt redding	79
7	Lesgeven vanuit het hart	97
8	Naar Usciolu: afzien over de kammen	113
9	Het dynamische engagement van de vrijwilliger	127
10	Naar Col de Verde: mijmerend over Orval	147
11	Een leven met kwetsbaarheid	159
12	Naar Capanelle: door varkens op het verkeerde pad	179
13	Automatisering in Luilekkerland?	193
14	Naar Vizzavona en Ajaccio: een zware etappe... in de uitgaansbuurt	211
	Met bijzondere dank aan	221

Sven Gatz en de Corsicanen. Van links naar rechts: Jasmien Schutz, Simon Van der Spiegel, Leiea Geens, Benjamin Torfs, Sven Gatz, Amir Jafari, Hassan Al Hilou.

De Corsicanen volgden met Sven Gatz de zuidelijke route van de GR20 van Bavella naar Vizzavona (in het vet). De GR20 is het dunne zwarte lijntje dat van Conca in het zuiden van het Parc Naturel Régional de Corse (PNRC) naar het noorden in Calenzana loopt.

1

DE CORSICANEN

*'Het einde van een tocht is slechts het begin van een nieuwe.
Je moet de tocht weer herbeginnen. Altijd.'*

— JOSÉ SARAMAGO

Op 12 november 2015 zitten twee mannen van middelbare leeftijd en een jongere vrouw in de brasserie van het Stripmuseum in de Brusselse Zandstraat. Ze hebben net een pasta op. De man met het bruine Jommekeshaar vertelt dat hij graag in discussie gaat met jongeren. Hij heeft zelf drie jongvolwassen kinderen. 'De jongeren van vandaag weten wat ze willen', gaat hij verder. 'Zoals de jongeren van gisteren dat wisten en de jongeren van morgen dat ook zullen weten. Ze hebben zo hun gedacht over van alles en nog wat.'

'Jij kunt het weten', beaamt de andere man, met dun, grijs haar, ook een vader van twee jongvolwassen dochters. 'Jij komt als minister van Jeugd om de haverklap jongeren tegen.' En kinderen ook natuurlijk, denkt hij, en jonge en oudere volwassenen. Maar toch. Met jongeren discussieert die minister graag, weten de vrouw en de grijze man. De vrouw is Eva, de woordvoerder van minister Sven Gatz, de grijze man ben ik, zijn tekstschrijver.

Sven herkent zichzelf in de bevlogenheid waarmee sommige jongeren hun mening verdedigen en hun standpunten uiteenzetten. Ik stel me voor hoe hij zelf, twintig, vijftwintig jaar geleden,

in de leidingstent op kamp of tijdens zware nachten in studentencafés ook hield van filosoferen en debatteren over van alles en nog wat. Zijn dromen over een betere wereld vertolken. Net zoals die jongeren hem nu voorhouden wat er allemaal moet veranderen. Dromen van hoe zij de wereld willen verbeteren. Om hem beter, rechtvaardiger, vrijer, schoner, gezonder, vredevoller, verdraagzamer te maken. De minister wrijft eens aan zijn neus.

Hij heeft een Burgerkabinet gepland over jeugd en diversiteit. Het jaar voordien had hij zoiets voor het eerst georganiseerd, over cultuur en participatie. Burgerkabinetten zijn oefeningen in een nieuwe soort van democratie. Mensen die dat willen, kunnen dan met elkaar discussiëren over een bepaald onderwerp. Dat gaat tegenwoordig gemakkelijk, dankzij het internet. Je hoeft geen zaal te huren om honderden belangstellenden te verzamelen.

Een neutrale organisatie maakt van dat online debat een samenvatting van de argumenten, meningen en ideeën die aan de orde waren. In een volgende fase komt een honderdtal geïnteresseerden fysiek samen om hier verder op door te gaan. Niet om het pleit te winnen van hun tegenstanders, maar om met die tegenstanders overeen te komen. Om samen een compromis te vinden over hun misschien aanvankelijk tegengestelde stellingen. Ze dienen hun bevindingen en compromissen in aanbevelingen te verwoorden waarover ze het eens kunnen zijn. Die maken ze over aan het beleid. Via deze man dus, de minister, die niet alleen bevoegd is voor Jeugd maar ook voor Cultuur, Media en Brussel. De nieuwe vorm van discussiëren en beslissen die hij als eerste introduceerde, heet deliberatieve democratie.

Minister Gatz vindt dat het jeugdwerk nog een inhaalbeweging te maken heeft inzake diversiteit. Het jeugdwerk is over het algemeen gesproken veel minder divers dan de wijken, steden en de maatschappij waarin het gedijt, waarin het kinderen en jongeren

voor zich tracht te winnen. Daarom wil hij diversiteit als hoofdthema van zijn Burgerkabinet voor de jeugd.

Maar naast die oefening in deliberatieve democratie wil hij nog iets meer. Hij wil een tableau schilderen van de jonge generatie, waarin niet alleen getoond wordt wat ze willen en waarom. Hij wil een beeld boetseren van hoe die generatie denkt. Hoe ze reageert op onvoorziene omstandigheden. Hoe ze problemen en moeilijkheden aanpakt. Zelfstandig en ook samen. En dat wil hij in een boek proberen te krijgen.

Om eens over dat boek over de jeugd te brainstormen, zaten ze met hun drieën rond de tafel bij een spaghetti. ‘We kunnen een debatreeks organiseren over een waaier van onderwerpen’, suggereert Eva. Terwijl Eva luistert en praat, is ze toch in staat voortdurend met haar gsm in de weer te zijn, hoewel die op stil staat. Ik heb ook een idee. Maar ik draai mijn tong nog eens rond in mijn mond. Zou ik het zeggen? Ik kijk even naar Eva, om niet voor mijn beurt te spreken. Ze knikt bemoedigend. ‘Als we nu eens naar de GR20 in Corsica gaan’, zeg ik. ‘Het zou eens wat anders zijn dan een boek over beleid.’ De gsm van Eva trilt. ‘Barbara van *De Tijd*’, verklapt ze, vooraleer ze met een druk op een knop het trillen stopt. ‘Ik bel haar straks wel terug.’

Twee maanden voordien heb ik met mijn dochters de Noordroute van de GR20 afgelegd. De minister neemt met zijn rechterhand zijn kin vast en wrijft over zijn baardstoppels. ‘We kunnen wat jongeren meenemen,’ vertel ik, ‘we trekken een week of wat met de rugzak rond. Langs de Zuidroute bijvoorbeeld, die is minder lang dan de noordelijke en naar het schijnt iets gemakkelijker. Want het gebergte in Corsica is niet van de poes. ’s Avonds houden we... toekomstgesprekken, themadebatten of zo. En als we terug zijn, schrijven we over ons verhaal een boek.’

Het blijft enkele seconden stil. De minister tuit nadenkend zijn lippen. ‘Ja,’ zegt hij aarzelend, ‘dat is misschien wel een goed idee.’

Het zou zeker een echt avontuur zijn. Een tocht met de rugzak dus. Meerdere dagen, ver weg van huis, zonder Facebook of de dwang van sms'en en beeldschermen. Op een plaats waar de wereld ruw is en primitief. Waar overdag een fysieke prestatie wordt verwacht. Corsica.'

De minister was er die zomer van 2015 zelf met zijn vrouw met vakantie geweest. Al was dat niet om dagenlange bergtochten te maken. 'Laat me er eens een nachtje over slapen', besluit hij. Zwijgzaam wandelen we terug naar het kabinet. Eva hinkt wat achterop, ze is aan het bellen met Barbara. De gedachten van de minister zijn al bij de agenda van de commissie in het Vlaams Parlement waar hij wordt verwacht. Aan het kabinet vraagt hij waarvoor Barbara belde. 'Iets met btw voor jeugdhuizen', antwoordt Eva. 'Aha, dat ze maar naar de commissie komt', zegt hij.

's Anderendaags roept hij me bij zich. 'Het is een geweldig idee', zegt hij. 'Maak je eens een nota waarin je het verder uitwerkt? Ik heb er al zin in gekregen.' Opgetogen loop ik terug naar de perscel van het kabinet. Eva zit een huidkleurige krant te lezen. 'Gatz zoekt oplossing voor btw jeugdhuizen', lees ik over haar schouder mee. Het is maar een kort stukje geworden. Toch lees ik het niet. 'Yes, we doen het!' roep ik. Eva schrikt op, aanvankelijk niet-begrijpend, tot ze me aankijkt. 'All right', roept ze terug, als ze me ziet lachen. 'High five!'

Zo startte in november 2015 de voorbereiding van de trektocht van Sven Gatz met jongeren, langs het zuidelijke deel van de GR20. We zochten en vonden bij Lannoo een uitgever die ons project zag zitten. Om de praktische last van de organisatie te verlichten, contacteerden we het reisbureau World of Travel. Hilde zocht de goedkoopste vliegformule die toch toelaat zo laat mogelijk nog de namen van deelnemers te verwisselen. Want jongeren studeren vaak nog en dan kunnen herexamens vakantieplannen dwarsbomen. Hilde suggereerde ook een gespecialiseerde reisorganisatie voor

buitenlandse wandelvakanties onder de arm te nemen. Zo kwamen we terecht bij Andersreizen.

We zochten een goede manier om de deelnemende jongeren te selecteren. We beslisten hen te rekruteren uit de pool van deelnemers aan het Burgerkabinet Jeugd. We pikten er een tiental uit die werden uitgenodigd voor een gesprek. We polsten of ze zin hadden in zo'n avontuur en we interviewden hen over zichzelf. We legden ze uit dat de GR20 een Grote Routepad is dat over de bergruggen van het Parc Naturel Régional de Corse loopt, over zo'n 200 kilometer van het noordwesten naar het zuidoosten van het Île de la Beauté. Die grote GR20 is onderverdeeld in zestien dagetappes, al doen veel geofende wandelaars het sneller. Het wereldrecord staat zelfs op minder dan 32 uren. Het pad werd uitgezet in 1972 en wint sindsdien aan bekendheid en populariteit bij trekkers van overal ter wereld en van alle leeftijden, maar toch vooral jongeren.

Omdat een minister niet zomaar meer dan twee weken moeilijk bereikbaar kan zijn, kozen we voor het zuidelijke deel, dat zes stapdagen in beslag neemt. Omdat het arrangement van Andersreizen voor de GR20-Zuid het om praktische redenen zo voorziet, zouden we niet vertrekken in Conca maar in Bavella, een plaatsje iets hoger op de route van het zuiden naar het noorden.

Aan alle gegadigde jongeren vertelde ik dat de GR20 een van de zwaarste Grote Routepaden van Europa is. De route dankt haar reputatie aan de vele etappes met ruige stenige wegen en pistes met wat klauterpartijen over bergpassen van 1800 meter en meer, die ronduit gevaarlijk kunnen worden als het weer in de bergen omslaat. Elke dag is een beproeving.

De overnachtingsplaatsen, verplicht in refuges of *bergeries* of in tenten in de buurt daarvan, zijn zelden comfortabel en een oase van rust. Koude douches, Franse wc's, overvolle slaapzalen, primitieve voeding, slechte hygiëne, blaren op de voeten, routes die gesloten

kunnen zijn wegens bosbranden of dreigend brandgevaar, problemen met het drinkwater, vervelende insecten als luizen of bedwantsen, stramme spieren na enkele dagen, zelfs bij atleten... het maakt allemaal deel uit van het spartaanse karakter van de GR20. We zoeken daarom jonge mensen met een goede conditie, hielden we hen voor, die denken dat ze wel zes dagen lang tegen wat stootjes kunnen.

Achteraf bekeken hebben we ze daarmee misschien niet voldoende schrik aangejaagd. Want de brochure van Andersreizen die we meekregen op de tocht somde voor de GR20 de volgende fysieke vereisten op: ervaring met wandelen in het hooggebergte, goed vertrouwd zijn met kaart- en kompaslezen, zeker geen hoogtevrees hebben en over een zeer goede fysieke conditie beschikken.

Enkele maanden later begonnen de maandelijks vergaderingen van de jongeren met Sven, jeugdgraadgever Filip, mijn collega Ziggy van de perscel, die als onze man op de thuisbasis zou fungeren, en mezelf. Om makkelijk te kunnen communiceren met elkaar richtten we een WhatsAppgroep op met als naam 'De Corsicanen'. Zo zouden de jongeren ook snel over zichzelf spreken.

De groep veranderde nog heel wat van samenstelling. Armin, Alexandra, Nozizwe, Valérie en Jana zouden om uiteenlopende redenen nog beslissen om toch niet mee te doen. Voor hen zochten we vervangers. Zo kwamen we begin 2017 uit bij een diverse groep van zes: mannen en vrouwen, autochtonen en Altochtonen, bemiddelden en minder gegoeden, bollebozen en minder geschoolden, praters en doeners. De zes Corsicanen hebben maar twee dingen gemeen: ze engageren zich vrijwillig met jongeren en hebben goesting om daarover en over veel andere dingen met andere jongeren van gedachten te wisselen.

Sven had al eerder beslist om heel de onderneming met zijn eigen middelen te bekostigen. 'Ik heb die jongeren uitgenodigd,' zei hij, 'dus betaal ik alles zelf.' Maar de deelnemers vonden het

beter om zelf ook een inbreng te doen. Het werd een compromis: de deelnemers betalen een kwart, een kwart zouden we proberen te verdienen met een spaghettiaavond en de resterende helft hoest Sven op.

In maart gingen Sven, Filip en ik met Amir Jafari, Benjamin Torfs, Hassan Al Hilou, Jasmien Schutz, Leiea Geens en Simon Van der Spiegel voor het eerst een dag op stap in het Zoniënwood. Filip had een tochtje uitgestippeld van een twintigtal kilometer. We vroegen iedereen een rugzak van veertien kilogram mee te brengen en bergschoenen aan te trekken. Om al eens kennis te maken met dat trekkersgevoel. Maar ik hield hen goed voor dat die stapdag, op het feit na dat er in Corsica ook weleens in een bos wordt gewandeld, volslagen onvergelijkbaar was met een stapdag langs de GR20. Dat zouden ze maanden later allemaal beamen. Na dertien kilometer moest Leiea stoppen. Ze had last van een geknelde zenuw in haar rug en kon niet meer verder. Er volgden een doktersbezoek, veel kinnebeurten en een fitnessprogramma om haar klaar te stomen voor het echte werk.

In de maandelijkse vergaderingen besprak de groep de toekomstthema's die de deelnemers in Corsica wilden aansnijden. Elk mocht zelf zijn thema kiezen. De meesten kozen een onderwerp dat op hun lijf plakt. Hassan ging voor ondernemerschap. Twee jaar geleden, toen hij zestien was, had Hassan de nationale media gehaald als jongste ondernemer van het land. Het waren zijn ouders die hem aanmoedigden om die passie te volgen. Hassans vader en moeder waren aan het einde van vorige eeuw als academisch geschoolden vanuit Irak naar Nederland geëmigreerd. Daar werd Hassan enkele jaren later geboren. Op zijn twaalfde schreef hij een boek, op zijn zestiende stond ondernemen al centraal in zijn leven. Hij startte YouthTalks op, een internetplatform in drie talen. Het GO! Atheneum van Anderlecht, zijn middelbare school, verleende hem de

faciliteiten om zich ook op ondernemen te blijven toeleggen. Een jaar later stichtte hij AGE, een consultancybureau dat bedrijven adviseert om diversiteit beter te valoriseren. Hassan werd een gegeerd spreker voor bedrijven, federaties, middenveldorganisaties en drukkingsgroepen in binnen- en buitenland.

Amir had het in Corsica over diversiteit. De achttienjarige exvluchteling uit Oudenaarde start het laatste jaar humane wetenschappen aan het college van Oudenaarde. Zeven jaar geleden kwam hij met zijn familie vanuit Iran België binnen. Er volgde een jarenlange weg om aan papieren te komen. Amir spreekt vandaag perfect Nederlands en ook goed Engels, Perzisch en Frans. Hij zet zich als vrijwilliger in voor Vluchtelingenwerk Vlaanderen en Altochtonen van de Toekomst. Die laatste vereniging van jongeren met een migratieachtergrond spant zich in voor integratie en dialoog tussen Altochtonen en autochtonen.

Simon is een Chirokind in hart en nieren. Een jaar of vijf geleden stierf zijn vader op 42-jarige leeftijd aan slokdarmkanker. De prille twintiger is dit jaar begonnen aan zijn achtste jaar als leider bij de Chirojongens uit Balegem, een deelgemeente van Oosterzele. Daarnaast is hij actief in de lokale Jeugdraad, hoofdmonitor in de gemeentelijke speelpleinwerking en vrijwilliger in het jeugdhuis. Naast die voltijdse vrijwilligersactiviteiten vindt hij nog de tijd om te studeren voor leraar geschiedenis en techniekwetenschappen in Gent. Dat werd zijn thema: het onderwijs van de toekomst.

De jonge jaren van Leiea waren niet bepaald van de kansrijkste. Ze groeide met haar broer op in een eenoudergezin. Haar vader was de wijde wereld ingetrokken. Haar moeder moest worstelen om de eindjes aan elkaar te knopen en was vaak van huis. Het gezin verhuisde dikwijls, waardoor het telkens wennen was aan een nieuwe omgeving, een nieuwe school, nieuwe vriendjes. Leiea had het niet gemakkelijk op school, maar voelde zich wel op haar gemak bij

Betonne Jeugd, een jeugdwerking voor kwetsbare kinderen en jongeren in Antwerpen. Zo op haar gemak zelfs dat ze er bleef als vrijwilliger. Vandaag behoort ze tot de steunpilaren van Betonne Jeugd, een organisatie uit het Netwerk tegen Armoede. Leiea sprak op de GR20 over kwetsbaarheid.

Ex-Chiroleidster Jasmien is de oudste van vier zussen. Ze stapte in de humaniora van de richting Latijn in Opwijk over naar het deeltijds kunstonderwijs in Brussel. Nadien ging ze in Leuven Kunstwetenschappen studeren. Ze engageerde zich in de studentenwereld en schopte het tot preses van haar faculteitskring. Na haar studie bleef ze zowel vrijwilligerswerk doen als opleidingen volgen in piano en cello, toneel en vrije grafiek. Ze ging halftijds aan de slag bij de Jeugdhuisondersteuning in Brussel, waar ze de jeugthuizen van Ganshoren en Sint-Agatha-Berchem begeleidde. Daarnaast gaf ze jeugdateliers aan anderstalige kinderen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Met de Corsicanen discussieerde ze over de toekomst van het vrijwillige engagement in de samenleving.

De passie van Benjamin, de laatste Corsicaan, is het toneel. Dit enige kind van ouders die drie schoenwinkels runnen, speelt al amateurtoneel sinds zijn elfde. Vandaag geeft hij toneelles in enkele toneelverenigingen in zijn geboortestad Lier. Hij droomde van een carrière als acteur, maar daar staken de toelatingsproeven van drie Vlaamse toneelscholen een stokje voor. Na zijn humaniora aan het Sint-Gummaruscollege begon hij dan maar Taal- en Letterkunde te studeren aan de Universiteit in Antwerpen. Want daar kon hij die studierichting combineren met Theater-, Film- en Literatuurwetenschappen. Maar een hele tijd geleden zag Benjamin op YouTube een filmpje over de verwachte impact van automatisering op onze samenleving. Het thema intrigeerde hem meteen. Zo was hij de enige Corsicaan die met de reisgezellen een thema aankaatte waarin hij zich nog helemaal moest inwerken.

Dit boek vormt de weerslag van het verhaal van Sven Gatz en de Corsicanen. Na deze inleidende beschouwingen, stappen we op het vliegtuig en reizen we mee naar het stof van de GR20. Zeven reisverhalen over zware tochten in de bergen wisselen af met zes hoofdstukken die focussen op een Corsicaan en een groepsgesprek, 's avonds aan de picknicktafel van een refuge, *bergerie* of bivak. Na elk hoofdstuk over zo'n themadiscussie, lees je nog een mail van Sven met een nabeschuiving. Daarin trekt hij besluiten en vat hij samen welke lessen hij onthoudt.

2

NAAR BAVELLA: HET AVONTUUR BEGINT

DONDERDAG 17 AUGUSTUS 2017

Amir geeft geen krimp als de vrouw die zijn rugzak in de luchthaven van Charleroi incheckt zich omdraait en haar collega aan de overkant van de bagagetransportband toeroept: 'Is dit paspoort wel oké voor Frankrijk?' In één tel staan alle zenuwen in mijn lichaam gespannen. Amir heeft pas een week eerder dat gloednieuwe Belgische paspoort aangeschaft. Hilde, de voorzichtige vrouw van reisbureau World of Travel dat de Corsicanen begeleidt, had aangeraden dat te doen. Ze vreesde dat de verblijfstitel, zoals het identiteitsbewijs van de exvluchteling officieel heet, misschien niet aanvaard zou worden in de luchthaven, hoewel het een document is dat recht geeft op vrije doorgang in de Europese Unie. Een tijd geleden had Hilde meegemaakt hoe de identiteitscontrole in Charleroi iemand met zo'n verblijfstitel niet naar Spanje had laten reizen. Met een nieuw paspoort zou zo iets niet kunnen gebeuren. Het donkerblauwe Belgische paspoort van Amir fonkelt nog. 'Koninkrijk België' staat op de omslag gedrukt, in gouden letters en vier talen. Eronder, in evenveel talen: 'Reisdocument (Verdrag van 28 juli 1951)'. Binnenin kan elke functionaris als geboorteplaats de exotische naam Mashdad lezen. Nergens vermeldt het reisdocument in welk land die geboorteplaats gelegen is. Als je

het woord googelt, word je verwezen naar Masshad, een stad die bij veel Vlamingen nog altijd geen belletje zal doen rinkelen. Nochtans is Masshad met bijna drie miljoen inwoners de op een na grootste stad van Iran. Deze metropool, haast zesmaal groter dan Antwerpen, ligt in het noordoosten van het oude Perzië, dicht bij de grens van zowel Turkmenistan als Afghanistan. Die recent verworven kennis schiet door mijn hoofd in de vijf seconden die de collega van de vrouw aan de incheckbalie nodig heeft om het reisdocument met enkele oogopslagen te screenen. ‘*Bien sûr*’, klinkt het dan geruststellend. Amir mag door. Hij draait zijn hoofd om en glimlacht me zelfverzekerd toe. ‘Alles in orde, Grijs Man?’

Op dat moment van de dag zijn Vlaams minister Sven Gatz, de zes Corsicanen, collega Filip en ikzelf al ettelijke uren in het getouw. Op enkele Vlamingen na die we in Corsica tegen het lijf zullen lopen, zal niemand Sven de komende zeven dagen nog als minister aanspreken. Om zeven uur ’s morgens stond de excellentie aan Brussel-Noord om Hassan op te pikken. Samen reden ze vandaar naar de studio van *De Ochtend* aan de Reyerslaan. De minister van Jeugd die met jongeren op trektocht gaat naar een woest bergland, was nieuws geworden. Onderweg kreeg Sven ook nog een telefoontje van Qmusic. En Amir, Simon en Benjamin hadden eerder al hun eerste nationale media-ervaring opgedaan bij Radio 2 Oost-Vlaanderen of MNM. Het interview met Sven en Hassan hoorde ik op de radio, met de trein onderweg naar Brussel-Zuid, het verzamelpunt van de negen reisgenoten.

VRT-journalist Michaël Van Droogenbroeck liet Sven en Hassan ruim de tijd om hun verwachtingen uit te spreken. Vooral de uitspraak van Hassan over de evenwichtsstoornis waarmee hij enkele weken geleden in het ziekenhuis was gesukkeld, spookte door mijn hoofd. Met pilletjes zou de jongste ondernemer van het land proberen de tocht van zes dagen stappen langs die legendarische GR20

toch tot een goed einde te brengen. Als dat maar goed afloopt, dachten veel luisteraars waarschijnlijk. De journalist had de minister ook een kritische vraag gesteld, zoals dat hoort bij de publieke omroep. Een goede vraag, want nu wist heel Vlaanderen dat de reis, in tegenstelling tot wat velen voetstoots aannamen, niet met belastinggeld wordt gefinancierd. De deelnemers hoestten een persoonlijke bijdrage op en hadden een winstgevende spaghettidag georganiseerd. En de rest van de benodigde middelen, wat in het totaalplaatje nog een ruime helft vertegenwoordigde, haalde Sven van zijn eigen spaarboekje.

De WhatsAppgroep van de Corsicanen stond van 's ochtends vroeg onder hoogspanning. De Corsicanen hielden elkaar minutieus op de hoogte van hun vorderingen naar het rendez-vouspunt. Filip kwam met Amir en Simon met de trein uit Oost-Vlaanderen. Jasmien nam de Brusselse metro van Simonis, Benjamin kwam vanuit Lier gespoord, Leiea had zich laten brengen door haar moeder en een vrouw die ook haar hondje had meegenomen. Sven reed met Hassan van de VRT naar het station. Aan de vertrekplaats voor de bussen van flibco.com naar Charleroi was iedereen mooi op tijd. Hassan moest nog gauw naar de apotheek in het station om zijn geneesmiddelen. Iets na negenen schoof het reisgezelschap aan voor de shuttle. 'Ik neem hier wel afscheid,' zei de moeder van Leiea, 'anders zou ik toch alleen maar beginnen te wenen.' Voor Leiea was de reis naar Corsica op vele vlakken een enorm avontuur.

Op de bus is het stil op alle banken, behalve op de zetels waarop de Corsicanen plaats hebben genomen. Hassan voert het hoge woord. Hij ratelt maar door over van alles en nog wat, van het verschil in de opleiding tot profvoetballer tussen Nederland en Vlaanderen tot de kwaliteit van het college waar hij school heeft gelopen. Hassan heeft vandaag de GoPro. Er gaan geen tien minuten voorbij of hij haalt de actiecamera boven om zichzelf en de anderen te

filmen, interviewen en becommentariëren. De groep had afgesproken dat elke dag een andere Corsicaan de reis vanuit zijn eigen invalshoek met die GoPro zou mogen filmen. Die filmpjes zouden dan als *teaser* gebruikt kunnen worden voor de promotie van dit boek. Jongeren van vandaag hebben niet alleen veel te vertellen en te laten zien, ze zijn door de sociale media waarmee ze zijn opgegroeid ook uitstekende verkopers en promotoren van zichzelf.

Elke dag krijgt de GoPro-regisseur 's avonds ook de vrije baan als de hoofdrolspeler in het groepsgesprek. In dat gesprek van een uur praten en discussiëren de Corsicanen over een thema dat ze zelf hebben mogen kiezen. Soms luisteren ze gewoon, soms debatteren ze op het scherp van de snee. Op de eerste overnachtingsplaats zal Hassan de Corsicanen mogen onderhouden over zijn thema: ondernemen. Hij mag de spits afbijten omdat ze met zijn evenwichtsprobleem op veilig willen spelen. Wie weet verplicht zijn aandoening hem om al op de eerste stapdag terug naar huis te keren, wat wel een afknapper van formaat zou zijn.

Als ze de veiligheidscontrole op de luchthaven voorbij zijn, moet Filip al een stopcontact zoeken om zijn smartphone bij te tanken. Zoveel foto's en filmpjes heeft hij al doorgestuurd naar Ziggy, de ankerman van de Corsicanen op de thuisbasis. Hij zet elke dag wat foto's of een klein filmpje op de Facebookpagina en Instagram-account, zelfs in zijn vrije tijd tijdens Pukkelpop. Die sociale media boomen als niet eerder tevoren. Maar dat mag ook wel, vindt Sven, met al die aandacht in de media.

In de wachthal voor het boarden valt de groep even uit elkaar. Sven leest mails en nieuwspagina's op zijn iPhone en sms't met medewerkers op het kabinet. Leiea ijsbeert wat. Benjamin, Filip en Jasmin zitten op hun achterste tegen de muur te keuvelen. Filip houdt de wacht bij zijn gsm die oplaadt. Amir en Hassan fladderen overall wat tussen, steeds op zoek naar iemand om een praatje mee te slaan.

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Omslagontwerp: Studio Lannoo

Vormgeving: Keppie & Keppie

Foto's: De Corsicanen

Cartografie: Peter De Bock

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2017 en Peter Dejaegher

D/2017/45/699 – ISBN 978 94 014 4736 2 – NUR 740

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.